

شبه 13 مهر 1392 - 07:22

مردم به کاهش و تثبیت نرخ ارز رای دادند

مردم در برنامه مناظره ارزی برای رمزگشایی از نرخ ارز به کاهش و تثبیت قیمت ارز رای دادند.

در مناظره تلویزیونی دیروز

مردم به کاهش و تثبیت نرخ ارز رای دادند

مردم در برنامه مناظره ارزی برای رمزگشایی از نرخ ارز به کاهش و تثبیت قیمت ارز رای دادند.

به گزارش خبرنگار ما، در حالی که اظهارات رئیس کل بانک مرکزی درباره کف بودن قیمت ارز 3000 تومانی و افزایش قیمت ارز در پی آن، انتقادهای دامنه‌داری را هفته گذشته ایجاد کرده بود، هشتمین برنامه مناظره شبکه یک سیما، عصر دیروز به این موضوع اختصاص یافت.

در این برنامه علی محمد احمدی عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، محمدحسین برخوردار رئیس مجمع عالی واردات، کورش پرویزیان عضو شورای پول و اعتبار و نماینده بانک مرکزی، اسدالله عسگراولادی رئیس اتاق ایران و چین و دکتر محمد خوش‌چهره کارشناس اقتصادی حضور داشتند.

این ترکیب به گونه‌ای انتخاب شده بود که نمایندگان اقشار مختلفی که از قیمت ارز تاثیر می‌پذیرند یا بر آن اثر می‌گذارند، نقطه نظرات خود را مطرح کنند.

این در حالی بود که قرار بود ولی‌الله سیف، رئیس کل بانک مرکزی نیز در این برنامه حضور یابد که در آخرین دقایق عذر خواسته است و این موضوع باعث انتقادهای متعدد دیگر مهمانان شد. اما ادامه مناظره نشان داد که بانک مرکزی می‌توانست حضور فعالتری در برنامه داشته باشد

نگاهی به قیمت ارز

نگاهی به مجموع اظهارات مهمانان در مناظره هشتم نشان داد آنان با قیمت‌های کنونی ارز مخالفند و معتقدند نرخ ارز باید با واقع‌بینی و به گونه‌ای تعیین شود که منافع سه‌جانبه مردم، تولیدکننده و تاجر در آن لحاظ شود.

به عبارت دیگر، آنان بر واقعی کردن نرخ ارز با توجه به شرایط عمومی اقتصاد کشور تاکید داشتند. حاضران در مناظره ارزی به ضرورت تثبیت نرخ ارز و کاستن از نوسانات آن اشاره کردند و حذف نوسانات و امکان پیش‌بینی پذیری نرخ ارز را ضرورت بزرگ تعیین نرخ ارز برشمردند.

در همین حال نماینده بانک مرکزی نیز کمی بیشتر به روشن‌سازی اظهار نظر اخیر رئیس کل بانک مرکزی پرداخت و تصریح کرد که این بانک در نظر دارد در کوتاه مدت نرخ ارز را حول و حوش نرخ فعلی مبادله‌ای به همراه هزینه‌های وارده نگاه داشته، اما در بلند مدت به دنبال تقویت پول ملی است؛ یعنی اول تثبیت سپس کاهش. کورش پرویزیان به برداشت غلط از اظهارات رئیس کل بانک مرکزی اشاره و تصریح کرد: منطق وی این بوده که وقتی هیچ یک از عوامل بنیادین اقتصاد ایران بهبود نیافته و تحریم‌ها نیز برداشته نشده، کاهش قیمت ارز روانی است و چون پایدار نیست، می‌تواند باعث بروز نوساناتی ویرانگر شود.

با این حال افکار عمومی که از طریق پیامک در نظر سنجی برنامه مناظره شرکت کرده بودند با این گونه استدلال های بانک مرکزی با قاطعیت مخالفت کرده و در برابر سیاست های تثبیت گونه بانک مرکزی در برخورد با قیمت های کنونی ارز، رای به کاهش قیمت ارز دادند. به زعم مردم کاهش قیمت ارز می تواند کاهش سطح عمومی قیمت ها را در پی داشته باشد و اظهارات اخیر رئیس کل بانک مرکزی روند کاهش قیمت ها را کند و حتی متوقف کرده است، لذا قیمت ارز باید در آینده نیز کاهش یابد.

به این ترتیب افکار عمومی استدلال های بانک مرکزی را نپذیرفت و این بانک باید در روزهای آینده توضیحات قانع کننده و روشنی درباره قیمت ارز به مردم بدهد.

احمدی: نگران ارزش پول ملی هستیم

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت: با اظهارات اخیر رئیس کل بانک مرکزی درباره کف قیمت دلار در بازار، برخی نگران حفظ ارزش پول، جلوگیری از واردات بی رویه و کمک به تولید داخل هستند.

علی محمد احمدی در مناظره ارزی به عنوان نخستین سخنران در مورد اتفاقات اخیر بازار ارز اظهار کرد: بانک مرکزی مسئول سیاست های پولی و ارزی کشور است و مقام پولی کشور باید پاسخگوی جهت گیری و سیاست های این بخش باشد؛ بنابراین آنچه در هفته اخیر شاهد آن بودیم این مساله بود که اعلام شده منطقی برای کاهش نرخ ارز بیش از این وجود ندارد و نرخ موجود کف بازار است، رئیس کل بانک مرکزی اگر از گفتن این صحبت به دنبال این است که فضا را برای سفته بازان تنگ کند و ثبات ارزی ایجاد شود، قابل پذیرش است، ولی برخی نگران حفظ ارزش پول، جلوگیری از واردات بی رویه و کمک به تولید داخل هستند.

وی خاطرنشان کرد: در این شرایط باید اجازه دهیم بازار با کارکرد خود و آرام آرام به سمت تعادل حرکت کند.

خواسته فعالان تجاری، ثبات نرخ است

رئیس مجمع عالی واردات نیز با بیان این که همواره عده ای از تغییر نرخ ارز منتفع و عده ای هم متضرر می شوند، گفت: هم اکنون سهم ارز در هزینه تمام شده کالاهای صادراتی ۳۰ درصد و تولید داخلی حدود ۲۵ درصد است.

محمدحسین برخوردار اظهار کرد: خواسته فعالان اقتصادی ثبات نرخ ارز، جلوگیری از نوسانات، روان سازی تجاری و تک نرخی شدن ارز است.

وی گفت: در این زمینه اقدام اصلی که باید صورت گیرد، هدایت منابع و ارزهای در دست مردم به سمت سیستم بانکی و در نهایت تولید است.

برخوردار ادامه داد: یکی دیگر از مشکلات تولیدکنندگان و صادرکنندگان نقل و انتقال پول بین بانک های داخلی و خارجی است، به طوری که برای انتقال ارز 2500 تومانی بانک از فرد متقاضی 12/5 درصد کارمزد دریافت می کند که همین اقدام موجب افزایش قیمت تمام شده نرخ ارز به 2850 تومان است.

پرویزیان: اظهارات سیف توجیه اقتصادی دارد

نماینده بانک مرکزی نیز در این مناظره در واکنش به این سوال که آیا دولت از بابت دلار درآمدهایی می کند، با تاکید بر این که باید اطلاعات درستی به مردم داده شود، گفت: اظهارات سیف توجیه اقتصادی دارد چون اتفاقی در بیرون رخ نداده است که دلار کاهش یابد.

کوروش پرویزیان در پاسخ به این پرسش که آیا بانک مرکزی به دلیل کسب درآمد به دنبال افزایش نرخ دلار است، اظهار کرد: انتظار مردم این است که در چنین برنامه هایی اطلاعات درستی به آنها داده شود تا بتوانند در زندگی خود از آن استفاده کنند، بنابراین نباید به صورت شعاری بحث کنیم.

وی ادامه داد: در خصوص پرسشی که مطرح شد باید بگویم این پرسش ایراد دارد و ایراد آن نیز این است که در هر اقتصادی برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت وجود دارد و دلیل حرف رئیس کل بانک مرکزی این است که عوامل بنیادی اقتصاد در کوتاه مدت تغییری نکرده است.

برای مثال از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۲ فاصله قیمت کالا و خدمات در آمریکا ۳۳ درصد اضافه شده است که این رقم در ایران به ۶۱۰ درصد یعنی ۵ برابر رسیده است.

پرویزیان با بیان این‌که همه این عوامل، عوامل بنیادی اقتصاد است و ضمن این‌که باید در جامعه امید ایجاد کنیم، واقعیت‌ها را بدرستی به مردم انتقال دهیم، گفت: با توجه به همه این مسائل دلیل اصلی صحبت رئیس کل بانک مرکزی نسبت به نرخ ارز و این‌که کاهش بیش از این منطقی نیست، این است که عوامل بنیادی اقتصاد تغییری نکرده است.

نتیجه بحث بدون مسئولان اثربخش نیست

یک کارشناس اقتصادی با انتقاد از غیبت مسئولان پاسخگو در برنامه مناظره با موضوع نرخ ارز گفت: من فقط به احترام جمع در این جلسه حضور پیدا کردم، اما قطعا بحث اثربخش نخواهد بود.

محمد خوش‌چهره با اشاره به این‌که یک بنده خدایی صحبت از تثبیت نرخ ارز می‌کند یا حرفی را در یک صبحانه کاری می‌زند و بعد براساس این حرف عمل می‌کند که متأسفانه در دولت‌های پس از جنگ و بخصوص در دولت‌های نهم و دهم به وفور دیده شد که فقط با یک حرف سیاستگذاری می‌کنند.

وی خاطرنشان کرد: اگر فردی به عنوان نماینده بانک مرکزی در این جایگاه حضور دارد حتما به منزله قبول داشتن صحبت آن بزرگوار که اخیرا درخصوص نرخ ارز صحبت کرده است نیست گرچه این فرد عزیز است و محترم اما باید آن بزرگوار حتما در این جلسه حضور پیدا می‌کرد تا می‌توانستیم سطح بحث را بالا ببریم.

عسگراولادی: صادرکنندگان موافق افزایش قیمت ارز نیستند

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین با اعلام این‌که صادرکنندگان موافق افزایش نرخ ارز نیستند، گفت: نرخ مورد نظر رئیس کل بانک مرکزی یعنی نرخ ۳۰۰۰ تومان نرخ پایه بود.

اسدالله عسگراولادی با بیان این‌که در این جلسه قرار نیست به سمت چالش برویم و محور اصلی صحبت‌های بنده، مشورت است، اظهار کرد: بنده امسال 56 سال است که با بازار ارز سر و کار داشته، بنابراین شناخت خوبی نسبت به این بازار دارم. وی ادامه داد: بنده معتقدم نرخ ارز باید واقعی شود، ولی هنوز نتوانسته‌ایم نرخ واقعی را به دست بیاوریم و زمانی که رئیس کل سابق بانک مرکزی ارز ۱۲۲۶ تومان را اعلام کرد، بنده نخستین فرد بودم که نسبت به این نرخ اعتراض کردم و پس از آن نیز وقتی نرخ ارز مبادله‌ای اعلام شد، باز به این نرخ معترض بودم، زیرا معتقدم باید کارشناسان بررسی می‌کردند و قیمت واقعی ارز را به دست می‌آوردند. عسگراولادی در واکنش به این مساله که برخی می‌گویند صادرکنندگان موافق افزایش نرخ ارز هستند، گفت: به هیچ‌وجه صادرکنندگان با افزایش نرخ ارز موافق نیستند، زیرا اگر نرخ ارز بالا باشد تنها در یک فصل صادرات و محصول سودآور است، ولی پس از آن قیمت تمام شده کالای صادراتی افزایش می‌یابد و در نهایت طی این چرخه صادرکننده متضرر می‌شود.

مناظره 2 نفره

پس از پایان اظهارنظرهای کلی تمامی حضار، حاضران در استودیو کورش پرویزیان، نماینده بانک مرکزی و محمد خوش‌چهره کارشناس را برای بخش معمول مناظره دو نفره انتخاب کردند. این بخش که اتفاقا با چالش بسیاری همراه بود، گاه به دخالت لفظی مهمانان حاضر در استودیو که بیشتر خبرنگاران رسانه‌ها بودند نیز کشیده شد. مخاطب بیشتر سوالات در این بخش نماینده بانک مرکزی بود که اظهارات وی با نقد جدی کارشناسان آن سوی میز مواجه و در مجموع قانع‌کننده تشخیص داده نشد.

در ابتدای مناظره دو نفره، برخی خبرنگاران حاضر در استودیو، نظر روشن نماینده بانک مرکزی درباره اظهارات رئیس کل این بانک را خواستار شدند. پرویزیان در پاسخ گفت: نظرات دکتر سیف در صبحانه کاری اتاق ایران بدرستی منعکس نشد.

وی افزود: بانک مرکزی معتقد است نوسانات نرخ ارز آشوب و آشفته‌گی در نرخ ارز را بیشتر کرده است. لذا باید بگویم بانک مرکزی در نظر دارد در کوتاه مدت نرخ ارز را در حول و حوش نرخ مبادله‌ای به اضافه هزینه‌های مترتب تحریم از قبیل هزینه نقل و انتقالات و غیره کنترل کند. اما در بلندمدت به دنبال تقویت ارزش پول ملی خواهد بود.

در برابر این استدلال‌ها، محمد خوش‌چهره با بیان این‌که شرایط خاص دولت و بانک مرکزی را درک می‌کند، تصریح کرد: دولت باید درباره آنچه می‌خواهد بکند و نظری که می‌دهد صادق باشد. صریح بگویید اگر دولت می‌خواهد ارز را روی 3000 تومان نگاه دارد، همه بدانند. پرویزیان در پاسخ گفت که رئیس کل بانک مرکزی هیچ نرخی را در جلسه اتاق ایران اعلام نکرده که این امر با اعتراض حضار استودیو و پاسخ‌های متعدد آنان مواجه شد.

خوش‌چهره ادامه داد: می‌بینید که نرخ ارز را هم اعلام کرده‌اند. لذا همانگونه که دولت قبل خطای استراتژیک کرد شما نباید آن خطا را تکرار و با اعلام نرخ، سیاستگذاری کنید. باید روستان را شفاف اعلام کنید.

خوش‌چهره گفت: مداخلات بانک مرکزی از یک دوره‌ای آغاز شد. در این زمینه تقاضای ارز در بازار را تحریک کرد و یک جو روانی برای آن ایجاد شد؛ افزایش نرخ ارز در دوره قبل نه تنها به دلیل تحریم بلکه به دلیل عوامل سوداگری و شرایط روانی ایجاد شده بود. پرویزیان در پاسخ به وی تصریح کرد: آیا نباید بانک مرکزی نظام شناور مدیریت شده را مدنظر قرار دهد و هم در عرضه و هم در تقاضا دخالت کند.

خوش‌چهره در واکنش گفت: سوال من این است که چرا بانک مرکزی تنها در دوره گذشته طرف تقاضا را با افزایش عرضه ارز تحریک کرد تا یک عامل سوداگری برای افزایش نرخ آن ایجاد شود.

وی با اشاره به این‌که تقاضا و عامل سوداگری ارز را بالا برده است، نه تحریم‌ها، گفت: این عامل روانی که نقشی جدی در افزایش نرخ ارز داشت، اکنون یک عامل روانی ایجاد شده تا نرخ ارز کاهش یابد؛ بنابر این چرا رئیس کل بانک مرکزی در اظهارات خود، این روند را خلاف واقع اعلام می‌کند.

پرویزیان با اشاره به اظهارات خوش‌چهره تصریح کرد: برای اظهار نظر درباره نرخ ارز باید تسلط کافی روی آن داشت؛ اگر نرخ ارز بشدت پایین بیاید، مخاطرات جدی ایجاد می‌کند. وی افزود: به عنوان مثال این امر به عنوان داروی تلخی است که باید تجویز می‌شد و برای تعیین نرخ ارز باید به پورترفوی ارزی کشور نگاه شود و بعد برای آن نرخی با توجه به شرایط بازار اعمال شود.

در بخش پایانی مناظره خوش‌چهره با اشاره به تجربیات زیاد سیف در شبکه بانکی گفت: با وجود این مساله آقای سیف معتقد به تثبیت نرخ ارز به سمت بالاست. از طرف دیگر، همان‌طور که گفته شد دو سیاست دیگر در دولت وجود دارد که یکی معتقد به تثبیت وضع موجود و دیگری کاهش نرخ ارز است.

وی با اشاره به مسابقات قایقرانی و پارو زدن هماهنگ قایقرانان گفت: یک نفر در هر قایق مسئول هماهنگ‌کننده پاروهاست، بنابراین در حوزه اقتصادی هم این هماهنگی باید وجود داشته باشد. در ادامه پرویزیان گفت: بانک مرکزی به دنبال تأمین نیازهای مردم، حفظ ارزش پول ملی است و فقط اهداف کوتاه‌مدت را دنبال نمی‌کند، بلکه منافع آینده کشور را در نظر می‌گیرد.

خوش‌چهره در پاسخ افزود: همه اهدافی که شما مطرح کردید خوب است، اما با این سیاست‌ها و رویکردها در تعارض قرار دارد.

نظر متفاوت مردم

با وجود تمام اظهارنظرهای کارشناسی صورت گرفته و دلایل بانک مرکزی، مردم به عنوان ناظران، به پرسش پیامکی برنامه مناظره پاسخ معنی‌داری دادند که حاکی از قانع نشدن آنان در برابر اظهارات بانک مرکزی بود. پرسش برنامه سه گزینه داشت: معتقدید قیمت ارز باید: کاهش یابد، افزایش یابد، یا تثبیت شود؟ با این‌که مجری مناظره در پایان برنامه، درصد دقیق اظهارنظرهای مردم را اعلام نکرد، اما حدود 85 درصد مردم به کاهش قیمت ارز رای داده، بخش دوم پاسخگویان به تثبیت نرخ ارز و درصد بسیار کوچکی نیز به افزایش نرخ ارز رای دادند. به این ترتیب اکنون نظر غالب مردم در برابر سیاست بانک مرکزی که تثبیت نرخ موجود ارز در کوتاه مدت است، قرار گرفته است.

همچنین نظرسنجی پیامکی که از سوی بینندگان مناظره درباره پذیرفتن منطق بانک مرکزی و دکتر خوش‌چهره در قسمت مناظره دو نفره انجام شد، حاکی از آن بود که بیش از 90 درصد بینندگان، استدلال‌های نماینده بانک مرکزی را قانع‌کننده ندانسته و رای به استدلال کارشناس داده‌اند.